

INFORME ESTRATÈGIC MALGRAT DE MAR	
--	--

Reunió	Entrevista a alcalde
Data	05/2006
Alcaldessa	Conxita Campoy i Martí
Entrevistador M2015	Federic Ximeno

CARACTERÍSTIQUES DEL MUNICIPI

Dades generals (2005)

Població: 16.833 hab.

Superfície: 8,9 km²

Densitat: 1.887,1 hab./km²

Web: www.ajmalgrat.es

GESTIÓ MUNICIPAL

El planejament urbanístic vigent al municipi és molt recent i correspon al nou Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM), que va ser aprovat definitivament el 13 de juliol 2005 i substitueix el règim jurídic previst en el Pla General de 1990. Aquest POUM preveu un creixement màxim de 2.500 habitants.

Altres plans i projectes destacables són el Pla de Mobilitat de Malgrat de Mar del 1998, el Pla d'Accessibilitat del 2005 i el procés d'Agenda 21.

DINÀMIQUES DEL MUNICIPI

Malgrat de Mar té una població de 17.531 habitants (2006), en la darrera dècada, la població ha augmentat, com en la resta de municipis veïns, per l'arribada de nouvinguts de la mateixa comarca o comarques veïnes, especialment de l'Àrea metropolitana.

Un tret essencial de la població de Malgrat de Mar és la presència d'una nombrosa població estacional lligada al turisme. Aquesta població ocupa tant els establiments hotelers i de càmping del municipi, com les segones residències i habitatges buits que es lloguen per la temporada. S'estima que, en els moments de màxima afluència, el turisme pot representar el 200% del total de la població resident.

BASE ECONÒMICA

El municipi compta amb una estructura productiva equilibrada. L'economia es fonamenta en els sectors serveis i industrial, tot i que l'agricultura té un pes relatiu important en el context metropolità i una importància vital sobretot com a activitat estructuradora del territori.

Tot i que la superfície de terrenys dedicats a l'agricultura ha disminuït des dels anys 40, encara existeix una part molt significativa del terme dedicada a aquesta activitat, concretament el 43%. La plana deltaica ofereix una situació privilegiada per aquest ús: l'origen al·luvial de les terres que li confereixen una molt bona qualitat i la disponibilitat de l'aqüífer superficial que fins als darrers anys li ha permès la provisió de l'aigua necessària, així com la relativa proximitat als centres de consum, ha permès que es desenvolupi una agricultura que, amb el pas dels anys, s'ha especialitzat esdevenint horticultura intensiva. El Pla de Grau i el Pla de Pineda són els espais agrícoles característics del municipi. Amb tot, i malgrat la bona coordinació entre els agricultors (existeix una cooperativa) i la qualitat de la producció, el sector denota una certa crisi per la competència del mercat internacional i l'entrada de fruites i verdures tot l'any en el mercat local i regional. L'entrada en vigor de la nova taxa d'ús de l'aqüífer arrel de la posada en marxa de la dessaladora, tot i que ha estat subvencionada per als pagesos, introdueix un nou element a considerar en l'activitat agrícola del delta. El delta és un espai amb creixents pressions urbanístiques, per bé que inclòs en el PDUSC, fet que el consolida com espai no urbanitzable.

Pel que fa al sector turístic, destacar que mostra símptomes de certa crisi, tant per la forta competència d'altres d'espais turístics de nova creació al Maresme, com per la dificultat de reconversió i millora de l'oferta, així com pels canvis de comportament socioculturals en relació a l'oci. La majoria dels hotels daten dels anys 60 i es troben situats dins de la trama urbana amb dificultats per ampliar els seus espais lliures i adequar la seva oferta a la demanda actual. En definitiva, és un sector madur que requereix una reconversió per la millora de la qualitat.

La indústria també té una representació important en el municipi. Un dels centres d'activitat econòmica més importants del municipi és al polígon industrial de Can Patalina, hi ha empreses mitjanes i petites de sectors com la fusteria, la mecànica, la logística, etc.. Un altre enclavament industrial, de la dècada dels 1960-1970, és el del Camí de la Pomerada, s'hi troben ubicades tres empreses multinacionals, que donen feina a uns 200 treballadors directes i uns 300 indirectes.

Altres iniciatives de promoció econòmica són l'ampliació del Polígon Industrial de Can Patalina, la continuació de les Escoles Taller per a la formació ocupacional; la participació en el Pacte de Promoció Econòmica i Ocupació del Maresme; la promoció turística directa del municipi en fires del sector i altres espais clau; i la promoció, en coordinació amb associacions de botiguers i altres entitats, de l'activitat comercial.

OCUPACIÓ DEL SÒL

El municipi presenta tres grans unitats geomorfològiques constituïdes per: els contraforts del Montnegre (en concret el turó de Montagut), el Pla de Pineda i l'hemidelta dret de La Tordera, conegut com a Pla de Grau. Cadascuna d'aquestes unitats dinàmiques ecològiques diferenciades, que són la base de la gran riquesa paisatgística del municipi.

La configuració territorial de la vila, al seu torn, ve determinada per la presència del Montnegre, al nord del municipi, i l'existència de la plana al·luvial, que ha permès l'establiment d'unes bones xarxes de comunicació (orientades a Barcelona i a les comarques gironines) i alhora la creació d'una sòlida xarxa de relacions socioeconòmiques entre els municipis de la part baixa de la conca del riu Tordera, veritable eix vertebrador d'aquest territori. Destacar també, pel que fa al nucli del poble, que actualment s'estan realitzant actuacions de millora i potenciació del centre urbà com a aglutinador de la vida i activitat local, tals com la progressiva peatonalització de carrers, la implantació d'aparcaments dissuasoris, i la promoció de l'activitat comercial. També es fa una aposta per la millora del paisatge urbà, promovent la rehabilitació i transformació de les àrees més degradades (com en el cas dels barris Castell), i es treballa en la millora del paisatge urbà en llocs clau pel turisme, com és el front marítim, a través de l'homogeneització dels quioscos de la platja o la millora de la integració dels contenidors de residus sòlids urbans en el passeig.

INFRAESTRUCTURES I MOBILITAT

La principal via de comunicació que connecta el municipi amb la resta del Maresme i Barcelona és l'autopista C-32. L'autopista AP-7 també presenta sortida al municipi i el connecta amb les comarques gironines. Així mateix destacar que la N-II arriba al municipi, tot i que no resulta problemàtica perquè transcorre fora del teixit urbà.

Pel que fa al transport públic existeix la línia de ferrocarril i també d'autobusos, tot i que les estadístiques mostren que en els darrers anys ha disminuït el seu ús. Un fet destacable, que pot explicar en gran mesura aquests resultats, és la baixa freqüència de pas dels autobusos de les línies Barcelona-Girona-Figueres i Calella- Blanes- Hostalric així com la mancança de transports públics nocturns. La baixa freqüència i el temps de recorregut entre Barcelona i Malgrat fa que molts ciutadans optin per l'ús del vehicle privat. Actualment, durant la temporada turística d'estiu, no hi ha prou zones d'aparcament i hi ha espais on el trànsit tendeix a col·lapsar-se. Cal assenyalar que el ferrocarril genera problemes de permeabilitat, perquè actua com a barrera entre el nucli urbà i la platja, i entre el polígon industrial del Camí de la Pomerada i la resta del municipi. L'ajuntament es planteja la necessitat d'una intensificació del servei del tren tant per l'activitat turística com la laboral.

Des de l'Ajuntament s'han adoptat mesures de pacificació del trànsit urbà, des de les directrius aportades pels plans de mobilitat i accessibilitat. Darrerament, s'han peatonalitzat alguns carrers i també s'han fet carrils bici per tal d'ampliar les possibilitats d'ús d'aquest mitjà de transport.

GESTIÓ AMBIENTAL DEL LITORAL

El municipi forma part d'un dels espais naturals més emblemàtics de la RMB, el Delta de la Tordera, espai d'alt valor ecològic, però també econòmic i social, concretament l'hemidelta dret, que correspon al Pla de Grau, es troba dins l'àmbit municipal. Tot i el potencial valor del Delta, les activitats que tradicionalment s'hi han desenvolupat i la pressió antròpica a la qual ha estat sotmès, així com la complexitat de gestió pel seu caràcter supramunicipal, han condicionat tradicionalment la seva conservació i n'han generat una degradació important. La desembocadura es troba ocupada per tot tipus d'activitats que n'han malmès el seu estat. A més, la qualitat físico-química de la Tordera, al seu pas per Malgrat de Mar, presenta problemes per excés de sal i eutrofització, i també per l'escassetat de la

vegetació de ribera. La creació de la mancomunitat de la desembocadura del Tordera és un instrument d'interès per la gestió integral, per bé que encara no està resolta l'estructura de finançament i de responsabilitats de cadascuna de les administracions que en formen part.

En relació als espais agrícoles, el conreu intensiu de l'horta de Malgrat de Mar ha tingut efectes negatius sobre els sistemes naturals derivats del consum d'aigua, la producció i l'abocament de residus plàstics; també per la utilització de productes químics (fertilitzants, herbicides, insecticides), que han provocat episodis de contaminació de l'aigua subterrània.

Per les condicions de l'espai, el Pla Director del Sistema Costaner ha actuat recentment i ha assenyalat amb la màxima protecció el tram final del delta. Les característiques naturals de l'espai, així com la seva situació geogràfica propera a altres espais protegits, fan que el Delta constitueixi una peça clau dins la xarxa d'espais naturals.

Pel que fa als valors del medi marí, destacar que davant del municipi, es troben praderies de fanerògames, concretament *Cymodocea nodosa* (Direcció General de Medi Natural).

La costa de Malgrat la constitueixen 4,5 km de platges sorrenques que van de la desembocadura de la Tordera fins al terme veí de Santa Susanna. Des del punt de vista ambiental, assenyalar que les petites dunes existents estan sotmeses a una gran aflluència de persones i a les neteges periòdiques que perjudiquen el seu estat, tot i que Malgrat de Mar té un pla de recuperació i conservació de l'espai dunar que està permetent la reparació d'espècies psammòfiles i la posada en valor d'aquest espai.

Cal assenyalar també que el riu, històricament, ha representat una important font d'aportacions de sediments per les platges del Maresme, però en els últims anys s'ha donat una clara disminució d'aquestes aportacions sòlides a la desembocadura, conseqüència de l'augment de l'extracció d'aigua en la seva capçalera, la proliferació d'activitats industrials, el consum agrícola, el creixement urbanístic. La presència, al marge dret de la desembocadura, d'un espigó construït amb la finalitat de protegir un càmping de les avingudes periòdiques d'aigua, ha provocat també alteracions en la dinàmica litoral, així com en l'ambient deltaic típic de la zona. L'espigó impedeix la formació de la llacuna de la desembocadura a la platja de Malgrat, una llacuna que abans d'aquesta obra, s'estenia uns 500 metres en direcció sud-oest.

Per tant, les aportacions de sorra de la Tordera han disminuït i, com a conseqüència dels temporals, les platges del municipi perden sorra periòdicament, el que contribueix al seu retrocés. En aquest sentit, destacar que l'any 1986 la platja del municipi va ser objecte d'una regeneració al llarg d'un tram de 2,2 km amb 1.072.880 m³ procedent dels fons situats davant de Premià de Mar. L'aspecte visual de la platja de Malgrat és bo i el de la platja de la desembocadura, la de la Pomerada, és moderat i (ACA, 2004) Malgrat de Mar, actualment, no disposa d'estació depuradora i les seves aigües residuals se sotmeten a un pretractament a la planta situada al municipi de Pineda de Mar. Destacar que aquesta situació variarà en el futur ja que s'ha aprovat la construcció d'una estació depuradora d'aigües residuals, l'EDAR de l'Alt Maresme al municipis de Pineda i Santa Susanna, que recollirà les aigües residuals dels municipis de la zona. La qualitat físico-química de les aigües costaneres del municipi és bona i la biològica també (ACA, 2005).

La gestió dels residus és un dels aspectes que genera més despesa al municipi. Disposa d'una planta de transferència i una deixalleria, situades al municipi, que es van projectar per donar servei als municipis de l'Alt Maresme. Presenten però, problemes per subdimensionament.

CULTURA

Malgrat de Mar és seu de moltes celebracions populars. Des de les tradicionals fins a altres com les Jornades Internacionals Folkloriques, celebrades al setembre, o les Festes Majors de Sant Nicolau, a l'hivern, i la de Sant Roc, a l'estiu.

L'activitat i iniciativa més remarcable del municipi és la celebració del Trofeu Internacional de Bandes de Música i Majorets. A més, Malgrat de Mar compta amb dues revistes locals Som-hi i l'Ateneu.

A més, el municipi té cinc itineraris per diferents zones de Malgrat de Mar que permeten conèixer l'entorn natural, el nucli antic, els edificis i les platges.

REPTES I PROJECTES DE FUTUR

BASE ECONÒMICA

- **Preservació de l'espai agrícola i control dels usos periurbans.** Una de les mesures proposada pel planejament és la preservació de l'espai agrícola mitjançant l'establiment de qualificacions de sòl no urbanitzable que reconeixin i fomentin els usos propis de la pagesia, i també que preservin àrees i paisatges d'especial interès.
- **Ampliació del sector industrial.** El nou POUM proposa l'ampliació de la zona Industrial del Can Patalina amb una superfície de 290.036 m². La zona de desenvolupament industrial que es proposa ha de permetre traslladar, des del nucli urbà residencial, algunes activitats de producció que encara s'hi localitzen i que no són compatibles amb aquell ús preferent. També ha de donar cabuda a les activitats de nova implantació que la dinàmica de la població genera atenent els nous creixements residencials que es proposen, amb la finalitat de millorar la taxa d'autocontenció de la població.

EQUIPAMENTS

- L'ajuntament està avançant en el **plantejament de desenvolupament d'equipaments amb noves visions i prestacions**, com ara una àrea d'equipaments socials integrats o el un poliesportiu d'escala supramunicipal.

OCUPACIÓ DEL SÒL

- **Compatibilització del procés urbanístic amb l'entorn.** És important destacar que el POUM, recentment aprovat, assenyala que pràcticament dues terceres parts del territori municipal resten excloses del procés d'urbanització i edificació, i esdevenen espais, en els que l'aprofitament rústic s'ha de produir, permetent el manteniment dels valors ambientals presents en cadascun dels àmbits. De la mateixa manera, la proposta urbana del Pla, conté una configuració del model d'ocupació del sòl, compacta i densa.

INFRASTRUCTURES I MOBILITAT

- **Millora de la línia d'autobusos.** Des de l'Ajuntament es posa de manifest la necessitat de millorar aquest tipus de transport a través d'accions, com per exemple, una línia d'autobusos que permeti la connexió de Tordera- Palafolls- Malgrat amb l'hospital de Calella.
- **Millores en el transport ferroviari.** L'Ajuntament es mostra a favor de la doble via des d'Arenys, així com també un increment de la freqüència de pas dels trens. En qualsevol cas, es demanen actuacions conjuntes i contundents en el litoral que permetin millorar els serveis i minimitzar l'impacte del ferrocarril.
- **Millores en la xarxa urbana.** Es preveu l'obertura de l'Avinguda de Barcelona a mig termini i l'obertura del vial perimetral, que han de permetre millorar les anelles externes. Una altra de les previsions a mig termini és la millora de l'accessibilitat del Carrer Passada/Girona i la continuació amb la progressiva racionalització dels carrers definits com a cor de la ciutat.

GESTIÓ AMBIENTAL DEL LITORAL

- **Preservació dels paisatges característics del municipi.** Segons el POUM està previst el manteniment del Pla de Grau com a element paisatgístic de major entitat municipal i també la preservació de paisatge forestal del turó de Montagut, amb la desqualificació de 8,5 ha de sòl urbanitzable al turó de Sta. Rita.
- **Recuperació de l'espai de la desembocadura de la Tordera.** El POUM preveu també la reordenació del front litoral al sector de llevant del municipi, on es troba la zona de càmpings, que ha de permetre la restitució dels valors ambientals de la desembocadura de la Tordera. Aquesta actuació comporta la classificació d'una peça de terrenys de 6 ha com a Sistema de Protecció de Ribera i Delta.